

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курортне обслуговування

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 26.11. 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Курортне обслуговування
Рівень вищої освіти	Магістр
Викладач (-і)	Доц. Польова Леся Васиївна
Контактний телефон викладача	+380509760145
E-mail викладача	polyovy@ukr.net
Формат дисципліни	Аудиторне вивчення, самостійна робота студентів з елементами дистанційного навчання
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС – 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=71&id_cou=1807
Консультації	Понеділок, вівторок – 15-00–17-00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Вивчення дисципліни «Курортне обслуговування» розповідає про еволюцію курортів в світі, основні фактори розвитку курортів, систему організації курортної справи в Україні, а також географію курортів світу та України. Наведені характеристики основних курортів світу, перспективи розвитку курортної справи.</p> <p>Предметом вивчення даної дисципліни є сучасне та систематичне викладення базових знань з питань сучасного стану курортної справи в Україні та світі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни "курортне обслуговування" є формування у студентів необхідних для майбутньої професійної діяльності теоретичних знань про сутність, структуру, функціонування курортів, сферу курортних послуг, способи їх урізноманітнення та вдосконалення шляхом інноваційних технологій, загальні засади конкуренції в туризмі та курортному бізнесі зокрема.</p> <p>Для досягнення поставленої мети необхідно здійснити такі завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вивчення нормативно-правових документів, що забезпечують створення, функціонування та обслуговування клієнтів на курортах на регіональному та міжнародному рівнях, – ознайомлення із сферою послуг на курортах – визначити роль курортного обслуговування в організації різних форм рекреаційної діяльності – вивчення шляхів удосконалення курортного сервісу. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен оволодіти базовими знаннями теоретичних засад вдосконалення курортного обслуговування, засвоїти основні поняття і моделі розвитку курортної мережі, формувати інноваційні моделі покращення курортного обслуговування, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – типи курортів, – історико-географічні тенденції та періодизацію розвитку курортів, – класифікацію курортів, – сферу санаторно-курортних послуг, – стан курортного обслуговування в Україні, – стан курортного обслуговування у світі, – обслуговування на курортах міжнародного класу – роль курортного обслуговування в організації різних форм рекреаційної діяльності – шляхи формування, проблеми й перспективи розвитку курортно-рекреаційної системи України 	

5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		30	
семінарські заняття / практичні		30	
самостійна робота		120	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
IV	Готельно- ресторанна справа	2	Нормативний / відбірковий

ТЕМАТИКА КУРСУ

Тема	Лекції			Семінарські (практичні, лабораторні)			Вага оцінки	Термін виконання
	Форма заняття	План	Завдання, год.	Форма заняття	План	Завдання, год.		
Тема 1. Історія розвитку курортної справи.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Курортне лікування або використання цілющих властивостей природи в історичному аспекті в різних країнах світу. 2. Розвиток курортної системи в світі та наукові дослідження цілющих властивостей мінеральних вод, лікувальних грязей та інших чинників, що позитивно впливають на оздоровлення організму людини. 3. Розвиток курортної системи в Україні. 4. Основні розділи науки про курорти – курортологія (бальнеологія, бальнеотерапія, бальнеотехніка, грязелікування, медична кліматотерапія) 5. Внесок вітчизняних 	0	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні етапи розвитку курортної справи. 2. Курортна мережа України. 3. Світові центри курортів 	0	5	Вересень

		та закордонних вчених у розвиток науки про курорти.						
Тема 2. Передумови та вимоги до створення курортів.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Природно-сировинна база курортів. 2. Типізація курортів. 3. Критерії класифікації курортів. 4. Географія курортів України 5. Загально-географічні закономірності територіальної організації курортної сфери 	4	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методики та підходи у класифікація курортів. 2. Спеціалізація курортів. 3. Сировинна база 	4	5+5	Вересень
Тема 3. Нормативно-правова база.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правова база функціонування курортів та сфери їх обслуговування. 2. Законодавство про курорти. 3. Конституції України. Закон «Про курорти» та інших нормативно-правові акти. 	2	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сервіс послуг на курортах – основа формування ядр оздоровчого туризму 2. Специфіка організації курортно-оздоровчого туризму як одного з основних видів туризму 3. Курортно-оздоровчий туризм в Україні і за кордоном 	2	5	Вересень
Тема 4. Курортні ресурси України.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 4. Використання природних лікувальних ресурсів на курортах. 5. Клімат як багаторічний режим погоди, взаємодія основних кліматичних чинників (сонячна радіація, циркуляція 	4	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Санаторно-курортні послуги 2. Лікування, медична реабілітація та профілактика захворювання, забезпечення належних умов проживання, харчування, одержання 	4	5+5	Вересень

		<p>повітря, земна поверхня), що його формують.</p> <p>6. Вплив клімату на життєві процеси людини. Що таке погода? Температура повітря і вплив її на загальний стан людини.</p> <p>7. Атмосферний тиск і вплив його на загальний стан людини. вологість повітря та основні його характеристики.</p> <p>8. Вітер і його особливості дії на організм людини.</p> <p>9. Кліматичні особливості природних зон України, їх характеристика та біологічна дія на організм. відносно сприятлива зона, сприятлива та достатньо сприятлива зона.</p>			культурно-побутових послуг клієнтом			
Тема 5. Основні положення Закону України про курорти.	Лекція	<p>1. Визначення, що таке – курорт, лікувально-оздоровча місцевість, особливо цінні та унікальні природні лікувальні ресурси, загальнопоширені</p>	4	Семінарське заняття	<p>1. Обслуговування на бальнеологічних питних курортах</p> <p>2. Сучасна спеціалізація та оздоровчі профілі бальнеологічних питних курортів.</p> <p>3. Основні технології</p>	4	5+5	Вересень

		<p>природні лікувальні ресурси, медичний висновок, курортна справа.</p> <p>2. Санаторно-курортні заклади, санаторій, санаторій профілакторій).</p> <p>3. Санаторно-курортні послуги.</p> <p>4. Лікування, медична реабілітація та профілактика захворювання, забезпечення належних умов проживання, харчування, одержання культурно-побутових послуг клієнтом</p>			<p>4. Суть терапевтичної дії водолікування.</p> <p>5. Бальнеологічні “терми”/“купелі” Європи і грязеві курорти.</p>			
Тема 6. Основні режими і методи лікування на курорті.	Лекція	<p>1. Кліматотерапія – геліотерапія, аероіонотерапія, сон на березі моря, повітряні ванні, таласо-терапія, мікро кліматотерапія, дозування кліматопроедур.</p> <p>2. Водолікування, температурні режими та їх біологічна дія. показання до застосування водолікування</p>	4	Семінарське заняття	<p>1. Новітні технології курортного оздоровлення.</p> <p>2. Міжнародні курортні центри “SPA”, фізіо-і таласотерапії.</p> <p>3. Геронтологічні цінності сучасної цивілізації.</p> <p>4. Світові центри таласотерапії</p>	4	5+5	Жовтень

		<p>(теплого або гарячого), прохолодні, холодні та контрасні водні процедури, показання та протипоказання їх використання у водолікуванні. ароматичні та лікувальні ванни.</p> <p>3. Лікувальні мінеральні води. бальнеотерапія та її вплив на вищі регуляторні механізми. особливості біологічної дії питних мінеральних вод залежно від їх хімічного складу, часу прийому відносно прийняття їжі.</p> <p>4. Основні бальнеологічні курорти України з природними лікувальними водами.</p> <p>5. Грязелікування (пилоїдотерапія). основні лікувальні показники та протипоказання до грязелікування.</p> <p>6. Озокеритолікування, парафінолікування, глинолікування,</p>					
--	--	---	--	--	--	--	--

		лікування піском (псамотерапія).						
Тема 7. Мінеральні води та лікувальні грязі.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація мінеральних вод. 2. Води без специфічних компонентів і властивостей. 3. Води вуглекислі. Води сульфідні. Води залізовмісні, арсенисті, поліметалеві. Води бромні, йодобромні, йодні. Води радіоактивні (радонові). Води кремнієві. Води з підвищеним вмістом органічних речовин. Води термальні. 4. Основні критерії оцінювання мінеральних вод. 5. Бальнеологічні норми для питних мінеральних вод. 6. Загальні показання до лікувального застосування мінеральних вод. 7. Лікувальні грязі, їх біологічна дія, типи лікувальних грязей за основними фізико-хімічними показниками. 8. Застосування лікувальних грязей у клінічних і 	2	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Приморські та гірські кліматичні курорти загальнооздоровчовідпочинкового профілю 2. Типові складові конкурентного гірськолижного турпродукту: класичні гірські лижі, карвінги і сноуборд, сани, слалом, бобслей, фрірайд, ковзанярство, керлінг, сквош, снігоступи, мотоскутери, параглайдинг та інших активно туристичних занять. 	2	5	Жовтень

		санаторно-курортних умовах.						
Тема 8. Механізм дії природних чинників на системи та органи людини.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи механізму дії фізичних чинників. 2. Термічні чинники – зігріваючі та охолоджувальні. Кріотерапія. 3. Механічні чинники. 4. Електромагнітні чинники. 5. Основи механізму дії мінеральних вод. 6. Характеристика імуномодельючої дії фізичних лікувальних чинників. 	2	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стан курортного обслуговування в країнах Нового та Старого світів. 2. Обслуговування на курортах міжнародного класу Африки, Азії та Тихоокеанського регіону. 3. Попит на курортні послуги в країнах Нового Світу 	2	5	Жовтень
Тема 9. Матеріально-технічна база курортів	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні заходи забезпечення організації та функціонування курортів. 2. Матеріальне та фінансове забезпечення курортної галузі 3. Інструменти кадрової політики у сфері курортних послуг 4. Маркетингова кадрова політика. 5. Інтерперсональний підхід до трудового персоналу 	4	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Курортна конкуренція на європейському ринку 2. Американський та європейський підходи до організації курортного дозвілля. 	4	5+5	Жовтень

Тема 10. Сервіс, обслуговування на курортах	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплекс послуг: зустріч клієнтів в місцях прибуття, супровід і поселення в курорти, організація туристичних маршрутів, та їх супровід « до і після» тощо. 2. Сервіс послуг на курортах – основа формування ядр оздоровчого туризму. 3. Специфіка організації курортно-оздоровчого туризму як одного з основних видів туризму. 4. Курортно-оздоровчий туризм в Україні і за кордоном. 5. Сфера соціального захисту та обслуговування населення. Програми реабілітації неповносправних 6. Лікувальна фізкультура та масаж у санаторно-курортній справі. Лікувальні фізична культура. Основні принципи лікувальної фізкультури. Режими рухової активності. 	2	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Світові тенденції розвитку курортних зон. 2. Курортні центри. 3. Туристичні потоки 	2	5	Жовтень
---	--------	--	---	---------------------	---	---	---	---------

		<p>7. Основні форми лікувальної фізкультури (лікувальна гімнастика, ранкова гігієнічна гімнастика, дозована ходьба, теренкур, спортивно-прикладні вправи, ближній туризм, ігри, гідрокінезитерапія).</p> <p>8. Масаж. Види масажу (класичний лікувальний масаж, сегментарний масаж, банковий масаж, вихровий підводний масаж тощо).</p>						
Тема 11. Особливості харчування в санаторно-курортних закладах.		<p>1. Організація харчування в санаторно-курортних закладах України.</p> <p>2. Фізіологічні потреби в енергії залежно від профілю санаторію.</p> <p>3. Вимоги до побудови раціонів харчування осіб, що перебувають на санаторно-курортному лікуванні та медичній реабілітації.</p> <p>4. Сучасні погляди щодо універсалізації дієт (раціонів) та їх характеристика.</p> <p>5. Конструювання універсальних дієт із</p>			<p>1. Курортні зони України.</p> <p>2. Сучасний стан та перспективи.</p> <p>3. Рівень обслуговування</p>		5	Листопад

		<p>урахуванням сучасних досягнень нутриціології.</p> <p>6. Новітні технології приготування дієтичних страв та сучасні підходи щодо обслуговування в санаторно-курортних умовах.</p> <p>7. Контроль якості та безпечності харчування.</p>						
Тема 12. Новітні технології курортного оздоровлення.		<p>1. Міжнародні курортні центри "SPA", фізіо-і таласотерапії.</p> <p>2. Геронтологічні цінності сучасної цивілізації.</p> <p>3. Світові центри таласотерапії.</p>			1. Шляхи формування, проблеми й перспективи розвитку курортно-рекреаційної системи України та світу		5	Листопад
Тема 13. Стан курортного обслуговування світу		<p>1. Стан курортного обслуговування в країнах Нового та Старого світів.</p> <p>2. Всесвітньо відомі лікувально-оздоровчі курорти Північної та Центральної Америки.</p> <p>3. Попит на курортні послуги в країнах Нового Світу.</p> <p>4. Курортна конкуренція на європейському ринку</p> <p>5. Американський та європейський</p>			1. Курортно-рекреаційні кластери. 2. Шляхи формування та перспективи		5	Листопад

		<p>підходи до організації курортного дозвілля.</p> <p>6. Закономірності (економічні, соціокультурні, етнічні та ін.) формування основних споживацьких ринків курортного туризму на планеті.</p>						
Тема 14. Інформаційне забезпечення курортної справи		<ol style="list-style-type: none"> 1. Курортно-рекреаційні кластери 2. Інформаційні технології в управлінні курортно-рекреаційною економікою 3. Науково-інформаційне забезпечення створення регіональних курортно-рекреаційних кластерів. 4. Курортна конкуренція. 5. Візовий та безвізовий режим. 			<p>1. Конкуренція в курортній справі на державному і міжнародному рівнях.</p> <p>2. Шляхи подолання економічної нестабільності всередині країни.</p>		5	Листопад
Тема 15. Маркетинг у курортній справі.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку курортного бізнесу. 2. Курортний продукт. 3. Ціноутворення у курортному бізнесі. 4. Теоретичні передумови маркетингу в 			<p>1. Порівняння стану курортного обслуговування в Україні та в світі (країну на вибір студента)</p>		5	Грудень

		курортному бізнесі. 5. Маркетинг у курортному бізнесі. 6. Методологічні основи дослідження маркетингу в курортному бізнесі. 7. Цінова політика культури обслуговування						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	100 балів
Вимоги до письмової роботи	5 балів
Семінарські заняття	5 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	26 балів
7. Політика курсу	
<p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальні програми фахових дисциплін варіативного циклу спеціальностей «Готельна і ресторанна справа» та «Курортна справа» : Метод. посібник / [Авторський колектив; голова – проф. Клапчук В.М.] / [Упор. – проф. Клапчук В.М.] / Інститут туризму / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Івано-Франківськ : «Фоліант», 2013. – 188 с 2. Клапчук В.М. Основи санаторно-курортної справи : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. 136 с. 3. Клапчук В.М., Ковальська Л.В. Курортна справа : організація, територіальне планування, система управління: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. 400 с. 4. Клапчук В.М., Польова Л.В. Основи санаторно-курортної справи / Готельно-ресторанна справа (самостійна робота студентів) : Навчально-методичний посібник / За ред. проф. В.М. Клапчука / Факультет туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2017. С. 289–296. 5. Польова Л.В. Світове готельне господарство : Навчально-методичний посібник. Київ, Видавничий дім «АртЕк», 2019. 274 с. 	

Викладач _____

